

**Muntlig förhandling i
förvaltningsrätten
- vem är vem?**

SVERIGES DOMSTOLAR

Rollerna i förvaltningsrätten*

MOTPART. Motparten är en representant för den myndighet som fattat det överklagade beslutet.

I förhandlingssalen kan ibland även följande personer ses:

TOLK. Om parter, vittnen eller andra som ska höras inför rätten inte behärskar svenska eller är allvarligt tal- eller hörselskadade anlitar förvaltningsrätten en tolk.

ÅHÖRARE. Om det finns åhörare under en muntlig förhandling sitter de som regel längst bak i salen.

Öppna rättegångar ger insyn

Huvudregeln är att muntliga förhandlingar i domstolen är offentliga. Offentlighetsprincipen är en av hörnstenarna i ett demokratiskt samhälle och ett sätt att ge den enskilda medborgaren insyn i myndigheternas verksamhet. I regel är åhörare alltså välkomna att vara med under en muntlig förhandling. Som besökare är det viktigt att visa hänsyn genom att stänga av mobiltelefoner och lämna mat och dryck utanför salen. Det inte tillåtet att filma eller fotografera.

Av hänsyn till parterna kan en förhandling eller delar av den hållas inom stängda dörrar. Det innebär att allmänhet och massmedier inte får närvara i rättssalen. Dörrarna är ofta stängda i mål som rör vård av unga, missbrukare eller psykiskt sjuka.

* Vilka som ingår i rätten och vilka övriga deltagare är beror på typ av mål och sal.

Rollerna i förvaltningsrätten*

MOTPART. Motparten är en representant för den myndighet som fattat det överklagade beslutet.

I förhandlingsalen kan ibland även följande personer ses:

TOLK. Om parter, vittnen eller andra som ska höras inför rätten inte behärskar svenska eller är allvarligt tal- eller hörselskadade anlitar förvaltningsrätten en tolk.

ÅHÖRARE. Om det finns åhörare under en muntlig förhandling sitter de som regel längst bak i salen.

NÄMNDEMÄN. Nämndemännen är inte utbildade jurister utan har helt andra yrken. De har nominerats av de politiska partierna och har uppdraget att komplettera den lagkunniga domarens juridiska kunskap med sina egna erfarenheter från olika områden.

ORDFÖRANDE. Den muntliga förhandlingen leds av en domare som är specialiserad på förvaltningsrättens frågor. Domaren ansvarar för domen i samråd med nämndemännen.

PROTOKOLLFÖRARE. Protokollföraren antecknar det som sägs i förhandlingen och är ofta en jurist anställd vid förvaltningsrätten.

VITTNEN. Vittnen är personer som kan styrka den klagandes eller motpartens påståenden.

SAKKUNNIG. Om målet kräver expertkunskaper inom ett område kallar förvaltningsrätten in en sakkunnig, till exempel en läkare eller psykolog.

OFFENTLIGT BITRÄDE. Ett offentligt biträde är en jurist, ofta advokat, med uppgift att ta tillvara den klagandes intressen.

KLAGANDE. Klagande är den person som berörs av myndighetsbeslutet och som har valt att överklaga det.

* Vilka som ingår i rätten och vilka övriga deltagare är beror på typ av mål och sal.

Att få sin sak prövad av en opartisk domstol är en grundläggande rättighet. Förvaltningsrätten är den domstol som avgör tvister mellan enskilda personer och myndigheter. Det är hit man vänder sig om en myndighet fattat ett beslut som man inte är nöjd med.

I förvaltningsdomstolarna ingår förvaltningsrätterna, kammarrätterna och Högsta förvaltningsdomstolen.

Den här foldern visar och beskriver vem som är vem i en muntlig förhandling i förvaltningsrätten.

SVERIGES DOMSTOLAR

www.domstol.se